ZESPÓŁ SZKÓŁ FOTOTECHNICZNYCH
w Warszawie
01-044 Warszawa, ul. Spokojna 13
tel. 22 838-70-91
NIP: 527-102-11-75 REGON: 000193677

PROGRAM

DORADZTWA ZAWODOWEGO

realizowany

w Zespole Szkół Fototechnicznych

w Warszawie

W Zespół Szkół Fototechnicznych wchodzi: Technikum Fototechniczne i Szkoła Branżowa I Stopnia

Program doradztwa zawodowego zawiera:

I. Podstawa prawna 3
II. Założenia ogólne programu 3
III. Cel ogólny doradztwa zawodowego 4
IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe - osiągnięcia uczniów 4
1. Poznawanie własnych zasobów 4
2. Świat zawodów i rynek pracy 5
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie 6
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych 6
V. Warunki i sposoby realizacji programu 7
VI. Metody i formy pracy 8
Metody pracy 8
Formy pracy 8
VII. Weryfikacja efektów zajęć 9
VIII. Ewaluacja programu 9
IX. Bibliografia 9
X. Tematyka zajęć 10
Tematyka zajęć realizowanych w ramach grupowego doradztwa zawodowego w roku 2026/2027 (zgodna z podstawą programową): 10
Nowe treści programowe obowiązujące od 1 września 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 73) uwzględnione w rozkładzie: 11

I. Podstawa prawna

- ✓ *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, ze zm.) – w szczególności art. 26a.*
- ✓ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325), w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 73) – zmiany obowiązują od 1 września 2026 r. Treści programowe dla liceum ogólnokształcącego określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.*
- ✓ *Przepisy w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół – w zakresie wymiaru zajęć z doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym (minimum 10 godzin w całym okresie nauczania).*
- ✓ *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 2102).*
- ✓ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1798, ze zm.).*
- ✓ *Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.*

II. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczniów, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego, rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Głównym założeniem programu jest dobór treści zajęć w odniesieniu do procesu świadomego kształtowania własnej kariery z uwzględnieniem zmian rozwojowych uczniów, które warunkują ich realizację na każdym etapie edukacyjnym i rynku pracy, prognoz zapotrzebowania na pracowników, wpływu nowych technologii na zawody.

Na zajęciach realizowane są cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów:

- ✓ Poznawanie własnych zasobów;
- ✓ Świat zawodów i rynek pracy;
- ✓ Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;

- ✓ Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia na poziomie technikum i szkoły branżowej I stopnia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w zespole szkół jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe - osiągnięcia uczniów

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla technikum (załącznik nr 6 do rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2026 r.).

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla branżowych szkół I stopnia (załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2026 r.).

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- ✓ **1.1** sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio");
- ✓ **1.2** określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- ✓ **1.3** określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- ✓ **1.4** rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- ✓ **1.5** analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- ✓ **1.6** określa własny system wartości, w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- ✓ **2.1** analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- ✓ **2.2** analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- ✓ **2.3** porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- ✓ **2.4** konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- ✓ **2.5** określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- ✓ **2.6** sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne, w szczególności CV i list motywacyjny, zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- ✓ **2.7** przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej, w szczególności przez symulację rozmowy kwalifikacyjnej;
- ✓ **2.8** charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające jej zakładanie;
- ✓ **2.9** charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy i agencje zatrudnienia;
- ✓ **2.10** analizuje i interpretuje prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ustawy, i prognozy prowadzone na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy zamieszczone na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra;
- ✓ **2.11** wykorzystuje umiejętności cyfrowe w celu efektywnego przeszukiwania ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych oraz portali zawierających oferty pracy;

- ✓ **2.12** charakteryzuje możliwości nabywania kwalifikacji z zakresu edukacji pozaformalnej w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, w tym kwalifikacji wolnorynkowych i sektorowych, oraz posługuje się Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- ✓ **3.1** korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- ✓ **3.2** określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- ✓ **3.3** analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- ✓ **3.4** wskazuje możliwości kontynuowania nauki;
- ✓ **3.5** określa wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- ✓ **4.1** ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- ✓ **4.2** sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- ✓ **4.3** dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

Cel ogólny i cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego w technikum i szkole branżowej I stopnia. Cele uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego i zadania szkoły oraz cele edukacji poszczególnych przedmiotów (biznesu i zarządzania, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, języka angielskiego itp...) co umożliwia realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz innych zajęciach,

wspomagających uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu realizowanych w ramach pomocy pedagogiczno-psychologicznej.

V. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- ✓ podczas grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym rozporządzenia (10 godzin dydaktycznych w IV etapie edukacyjnym);
- ✓ podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- ✓ w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego lub innych specjalistów (psycholog, pedagog), wychowawców, nauczycieli;
- ✓ podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. Dzień Kariery, Tydzień Przedsiębiorczości, itp.) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, warsztatach edukacyjnych).
- ✓ Działania związane z doradztwem zawodowym są zaplanowane w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) i realizowane przez całą kadrę pedagogiczną pod kierunkiem doradcy zawodowego. Istnieie możliwość indywidualnego kontaktu uczniów i rodziców z doradcą zawodowym i innymi specjalistami wspomagającymi proces podejmowania decyzji (psycholog, pedagog, itp.). Działania doradcze obejmujące rodziców uczniów w formie pedagogizacji mają na celu przygotowanie ich do wspierania swoich dzieci w planowaniu kariery oraz w podejmowaniu i zmianach decyzji edukacyjno-zawodowych. W realizację programu doradztwa zawodowego są włączeni przedstawiciele instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym i instytucje rynku pracy - zwłaszcza specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Powiatowego Urzędu Pracy, przedstawiciele instytucji edukacyjnych (uczelni wyższych).

Doradztwo zawodowe na poziomie szkoły ponadpodstawowej jest ukierunkowane na:

- ✓ kształtowanie proaktywnych postaw uczniów wobec pracy i edukacji,
- ✓ kształtowanie sprawczości uczniów, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu.

- ✓ eliminacje stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych wspieranie uczniów przy weryfikacji podjętych już decyzji zawodów i podejmowaniu kolejnych wyborów.

VI. Metody i formy pracy

Metody pracy

Metody dobierane są odpowiednio do tematu, celów zajęć i możliwości uczniów, z przewagą metod aktywizujących, które angażują ucznia w samodzielne poszukiwanie, analizę i wnioskowanie. Na obowiązkowych zajęciach z doradcą zawodowym wykorzystuje się w szczególności:

- ✓ ankietę, kwestionariusz i karty pracy;
- ✓ autoprezentację oraz ćwiczenia prezentowania siebie i swoich kompetencji, w tym symulację rozmowy kwalifikacyjnej;
- ✓ ćwiczenia praktyczne – sporządzanie i aktualizację dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny);
- ✓ burzę mózgów, metodę skojarzeń i mapy myśli;
- ✓ dyskusję problemową oraz debatę „za i przeciw";
- ✓ analizę przypadku i rozwiązywanie problemów;
- ✓ pracę indywidualną oraz pracę w małych grupach;
- ✓ mini-wykład i prezentacje multimedialne;
- ✓ analizę danych i źródeł – prognoz zapotrzebowania na pracowników oraz informacji o rynku pracy i ofercie uczelni;

Formy pracy

Podstawową formą realizacji programu są obowiązkowe zajęcia grupowe z doradztwa zawodowego prowadzone przez szkolnego doradcę zawodowego, w wymiarze minimum 10 godzin w klasie czwartej technikum i klasie III Szkoły Branżowej I stopnia. Zajęcia te prowadzi wyłącznie doradca zawodowy i to na nich realizowane są wszystkie tematy ujęte w rozkładzie stanowiącym załącznik do programu.

Obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym prowadzone są w formie warsztatów aktywizujących (bilans zasobów, sporządzanie dokumentów aplikacyjnych, symulacje rozmów kwalifikacyjnych), pracy metodą projektu oraz pracy z cyfrowymi narzędziami doradztwa, portalami ofert pracy i Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji.

VII. Weryfikacja efektów zajęć

Zamiast oceniania działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania podczas zajęć uczniowie odwoływać się będą do autorefleksji i samooceny uczestników. Weryfikacja efektów zajęć będzie się odbywała poprzez:

- ✓ pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć zadawane w celu uzyskania informacji zwrotnych na temat zajęć;
- ✓ zdania niedokończone pobudzające uczestników do refleksji na temat działań związanych z własnym rozwojem i innymi elementami doradztwa zawodowego;
- ✓ wypracowanie przez ucznia liceum wymiernych efektów, np. sformułowanie planu kariery, zgromadzenie informacji potrzebnych do stworzenia portfolio;
- ✓ indywidualny plan działania - IPD obejmujący zadania do wykonania w odniesieniu do wyznaczonego celu edukacyjno-zawodowego.

Taki sposób weryfikacji uświadomi uczniom potrzebę rozpoznawania własnych zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonych zawodów. Umożliwi prawidłowy wybór kierunku dalszego kształcenia. Pomoże także zidentyfikować, wyselekcjonować i uporządkować informacje przydatne w rozwoju edukacyjno-zawodowym z uwzględnieniem długofalowego doradztwa kariery.

VIII. Ewaluacja programu

Ewaluacja wewnętrzna programu będzie realizowana w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Efektem ewaluacji będzie doskonalenie programu służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, rodziców i nauczycieli zaangażowanych w doradztwo zawodowe oraz potrzeb szkoły czy lokalnego rynku pracy. Realizacja programu będzie na bieżąco monitorowana. Ewaluacja będzie dokonywana poprzez analizę dokumentacji – tematyki zajęć, rozmowy z uczniami i nauczycielami, analizę wyników obserwacji.

IX. Bibliografia

- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, ze zm.).

- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325), zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 73).
- ✓ Przepisy w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (w zakresie liceum ogólnokształcącego).
- ✓ Zintegrowany System Kwalifikacji - Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (kwalifikacje.gov.pl).
- ✓ Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (art. 46b ustawy - Prawo oświatowe).

X. Tematyka zajęć

Tematyka zajęć realizowanych w ramach grupowego doradztwa zawodowego w roku 2026/2027 (zgodna z podstawą programową):

Nr.	Temat lekcji	Główne treści programowe z rozporządzenia
1.	Poznaj siebie - moje zasoby, talenty, kompetencje i wartości w planowaniu kariery	bilans własnych zasobów, zainteresowania, kompetencje, wartości, portfolio
2.	Jak wybrać zawód zgodny z moimi predyspozycjami? Analiza możliwości i ograniczeń	analiza predyspozycji, ograniczeń, wpływu zdrowia na wybory zawodowe
3.	Rynek pracy dziś i jutro - zawody przyszłości, sztuczna inteligencja i nowe technologie	zmiany na rynku pracy, wpływ AI na zawody, prognozy zatrudnienia
4.	Jak skutecznie wyszukiwać informacje o zawodach i studiach? Cyfrowe narzędzia doradztwa zawodowego	platformy edukacyjne, bazy zawodów, portale edukacyjne, Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji,
5.	Praca na etacie, działalność gospodarcza czy freelancing? Formy zatrudnienia i prawa pracownika	formy zatrudnienia, prawo pracy, przedsiębiorczość
6.	CV i list motywacyjny – jak przygotować dokumenty aplikacyjne zgodne z wymaganiami pracodawców?	tworzenie i aktualizacja dokumentów aplikacyjnych, zgodnie z wymaganiami pracodawców

Nr.	Temat lekcji	Główne treści programowe z rozporządzenia
7.	Rozmowa kwalifikacyjna - skuteczna autoprezentacja z wykorzystaniem AI	autoprezentacja, symulacja rozmowy kwalifikacyjnej, prezentowanie siebie i swoich kompetencji,
8.	Studia, kwalifikacje czy kursy? Jak planować uczenie się przez całe życie	edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna, kwalifikacje, uczenie się przez całe życie (LLL),
9.	Jak podejmować trafne decyzje edukacyjno-zawodowe? Tworzenie własnego planu kariery	cele edukacyjno-zawodowe, planowanie ścieżki kariery, analiza konsekwencji wyborów, instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjnej, publiczne i agencje zatrudnienia
10.	Mój indywidualny plan rozwoju - od technikum do pierwszej pracy	indywidualny plan działania, planowanie różnych wariantów kariery, monitorowanie rozwoju

Nowe treści programowe obowiązujące od 1 września 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 73) uwzględnione w rozkładzie:

- ✓ **2.6 i 2.7** - dokumenty aplikacyjne i symulacja rozmowy kwalifikacyjnej;
- ✓ **2.10** - analiza i interpretacja prognoz zapotrzebowania na pracowników;
- ✓ **2.11** - wykorzystanie umiejętności cyfrowych do przeszukiwania platform i portali;
- ✓ **2.12** - Zintegrowany System i Rejestr Kwalifikacji;
- ✓ **3.5** - wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zawody i formy zatrudnienia.

Agata Bujan
doradca zawodowy